

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR HAUSNER

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu . . . „ 4.50
na prowincji „ 4.50
za granicą „ 6.50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

20 groszy

Redakcja i Dyrekcja:
Lwów, Sykstuska 21.

Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.

Administracja: Lwów, Szajnochy 2
Telefon: 19-87.

Wspaniałe manifestacje proletar. w dniu 7. listopada.

Strejk i manifestacyjne Zgromadzenie w Borysławiu ku uczczeniu powstania rządu robotniczo-ludowego.

BORYSLAW. 8. listopada. (tel. wł.) Proletariat Borysławia w sposób bardzo uroczysty uczcił 10-letnią rocznicę powstania pierwszego rządu robotniczo-chłopskiego w Lublinie. W myśl uchwały Rady Robotniczej i Zarządów Zw. Zaw. cały Borysław porzucił pracę w dniu 7. listopada o godz. 10 rano.

O godzinie 10-tej odbył się olbrzymi wiec na placu po „Wiktoria”. Wiec zagalł tow. Serwa, przewodniczyli tow.: Serwa i Gnutek, piękny referat, pełen werwy i zapału wygłosił tow. Skalak. Po referacie tow. Przewłocki przedłożył rezolucję następującej treści:

Robotnicy Zagłębia Borysławskiego, zebrani w dniu 7. listopada, porzucając pracę na znak protestu przeciwko dążeniom obecnego rządu do ograniczenia praw szerokiej mas miast i wsi, postanawiają kroczyć nieustraszenie pod sztandarem demokracji i socjalizmu do utrwalenia niepodległego państwa polskiego i zaprowadzenia w tym państwie ustroju opartego na wolności, sprawiedliwości i socjalizmie.

Rezolucja została jednomyślnie przyjęta. O g. 14, powrócono do pracy.

O godz. 7-mej wiecz. odbyła się w Sokole uroczysta Akaoemja.

Sejm i Senat w rocznicę odzyskania Niepodległości.

WARSZAWA, 8. 11. (tel. wł.). W sobotę, z okazji 10-tej rocznicy odzyskania Niepodległości, odbędzie się uroczyste posiedzenie sejmu, a o godz. 4.30 popoł. uroczyste posiedzenie senatu. Na obu tych posiedzeniach obecny będzie rząd in corpore.

Kluby niemiecki i ukr. nie wezmą udziału w posiedzeniu.

WARSZAWA, 8. 11. (tel. wł.). Niemiecki klub parlamentarny wysłał do marszałków sejmu i senatu jednobrzmiące pismo olbrzymich rozmiarów, w których zawiadamia, iż na podstawie jednogłośnej uchwały klubu, powziętej na posiedzeniu z dn. 31. X., nie może wziąć udziału w uroczystym posiedzeniu obu Izb, które odbędzie się dla uczczenia 10-tej rocznicy Niepodległości.

WARSZAWA, 8. 11. (AW). Klub posłów ukraińskich i Klub niemiecki zawiadomiły listownie marszałka Sejmu, że w sobotnim posiedzeniu Sejmu, poświęconem uczczeniu 10-lecia wskrzeszonej Niepodległości Państwa Polskiego udziału nie wezmą.

„Dalszy rozwój sprawy zależy od Genewy”. Min. Zaleski o rezultatach rokowań z Litwą.

WARSZAWA, 8. 11. (AW.). „Kur. War.” donosi z Królewca, że min. Zaleski zapytany o bilans dwukrotnych spotkań polskolitevskich w Królewcu oświadczył, że „Polska opinia niewiele się spodziewała po tej konferencji to też nie ogarnia jej żadne rozczarowanie. Natomiast dla opinii europejskiej, która spodziewała się być może zbyt wiele — osiągnięte rezultaty są zbyt nikłe jako owoc całorocznych rokowań, a zwłaszcza po solennem oświadczeniu Litwy, że między nią a Polską nastąpiła era pokoju. Jednakowoż należy zaznaczyć, że mala nikła poprawa przecież nastąpiła, gdyż podpisaliśmy umowę o t. zw. małym ruchu granicznym. Jestto umowa nie nieznacząca; uprawnia ona tylko stan rzeczy istniejący od lat, a przecież stanowi pierwszy dokument dyplomatyczny zawarty bezpośrednio między Warszawą i Kownem. Akt ten otwiera bądź co bądź pewne perspektywy możliwości przejazdu i pobytu obywateli jednej strony na terytorjum drugiej, choć w rozmiarach bardzo skromnych”.

Dalszy rozwój sprawy zależy — zdaniem min. Zaleskiego od Genewy. L. Nar. będzie musiała przede wszystkim uwzględnić fakt, iż Litwa na piśmie wielokrotnie przyznała się, że uważa opór bierny za swoją najwyższą broń w nadziei uzyskania Wilna. Tymczasem cała procedura L. Nar. polegała na tem, żeby zmusić Litwę do wyrzeczenia się tego oporu wzamian nawet za pozostawienie jej prawa powoływania się na jej punkty moralne, prawne i historyczne.

WARSZAWA, 8. listopada. (tel. wł.) Dziś o g. 10 rano rozpoczęło się posiedzenie sejmowej komisji konstytucyjnej. Na posiedzeniu prezes komisji prof. Makowski wygłosił referat o stronie formalnej (proceduralnej) rewizji konstytucji.

W dyskusji zabierali głos tow. Liebermann, p. Klernik, pos. Piłsudski, p. Komarnicki. Dyskusji nie ukończono. Na wniosek tow. Liebermanna postanowiono wydrukować referat prof. Makowskiego, by członkowie komisji mogli się z nim bliżej zapoznać. Dalszy ciąg posiedzenia odbędzie się w przyszłą środę.

Sądziłmy dotychczas, że klub Bebe wniesie od-

SPRAWOZDANIE Z RACHUNKOWOŚCI PAŃSTWA ZA ROK 1927.

WARSZAWA, 8. listopada. (A. W.) Najwyższa Izba Kontroli Państwa, zakończyła opracowywanie sprawozdania z rachunkowości państwa za rok ubiegły i jeszcze w bież. tygodniu przelać ma sprawozdanie swe do kancelarii sejmowej.

Z komisji konstytucyjnej.

powiedni dla siebie projekt nowej ustawy konstytucyjnej. Tymczasem prof. Makowski wykazał na swym referacie, że przedtem trzeba zatrzeć milion spraw formalnych, regulaminowych, że trzeba rozwiązać tysiąc różnych wątpliwości, nie takich, które istnieją w życiu, ale takich, które powstać mogą w subtelny i myśle prawniczym.

Wszystko razem przeliczone na język mniej powikłany oznacza, że Bebe nie posiada żadnego wspólnego projektu nowej konstytucji, że nie ma ani możliwości, ani odwagi by wystąpić publicznie z własnym wyraźnym poglądem na reformę ustroju państwa.

—0—

Śmierć pod kołami pociągu.

WARSZAWA, 8. 11. (tel. wł.). Straszny wypadek zdarzył się dziś w godzinach popołudniowych przy ul. Grochowskiej w Warszawie. Pociąg osobowy koleżki Jabłonna — Karczew najechał na platformę przewozową, która w tym momencie wyjeżdżała z podwórza domu l. 86. Woźnica, nie zauważywszy zapewne pociągu, wjechał na tor kolejowy i w pierwszej chwili znalazł się pod kołami pociągu, które przejechały go przez pól. Nieszczęśliwy poniosł śmierć na miejscu, nazwiska jego dotąd nie ustalono.

STARCIE Z BANDYTAMI.

LONDYN, 8. listopada. (A. W.) Donoszą tu z Jerolimy o krwawym starciu między wojskiem a bandą opryszków, grasujących w okolicy Bersan. Oddział wojskowy musiał użyć broni na co bandyci odpowiedzili strzałami. Jest cały szereg rannych, i zabitych. Część bandy zdołano zatrzymać, reszta zaś uciekła do Transjordanji.

NOWY PROCES W SOWIETACH.

MOSKWA, 8. listopada. (A. W.) Rozpoczął się tu proces 32 urzędników komisariatu ludowego komunikacji, oskarżonych o zorganizowanie szajki łapowniczej. Oskarżonym grozi słowny wyrok, do rozstrzelania włącznie.

—0—

Lud Polski jest wierny idei Rządu Ludowego.

Wspaniały przebieg obchodu lubelskiego. -- 20.000 uczestników.

Proletariat miasta Lublina i okolic przeżył wczoraj dzień pełen wznieśliwych wrażeń.

POBUDKA.

Przy pięknej pogodzie, zaczęły się rano uroczystości pobudką, odrąbioną na ulicach miasta. Przed Magistratem, udekorowanym girlandami kwieciami, z powiewającym na szczycie czerwonym sztandarem, przed lokalami Okręgowego Komitetu Robotniczego Lublina, Rady Zw. Zawodowych, Związku Zawod. Robotników Rolnych, odświętnie ozdobionymi — zbierały się grupy robotników miejscowych ze sztandarami i orkiestrami, oraz delegacje przyjezdnych gości, które przybyły nie tylko z bliższych okolic, ale również z dalszych, między innymi z Wilna.

UROCZYSTOŚĆ POŁOŻENIA KAMIENIA WĘGIELNEGO.

O godz. 10-ej rano pochody spotkały się z pochodem Stowarzyszenia byłych Więźniów Politycznych i razem ruszyły do parku Bronowickiego, gdzie, dla upamiętnienia wczorajszej daty położono kamień węgielny pod gmach Domu Ludowego.

Przybyłego na uroczystość Marsz. Sejmu, tow. Ignacego Daszyńskiego zebrani licznie robotnicy i delegacje owacyjnie przywitali, poczem pierwsze przemówienie wygłosił wiceprezydent miasta, tow. Choma, przypominając, między innymi, że Lublin jest miastem rodzinnym tow. Franciszka Gibałskiego.

Następnie przemawiał tow. pos. Malinowski, witając przybyłych gości, i podnosząc znaczenie Domu Ludowego dla miasta Lublina i klasy pracującej.

Z kolei przemawiał imieniem C. K. W. PPS tow. pos. Barlicki, poczem nastąpiło wmurowanie aktu erekcyjnego, przyczem podpisani na akcie wmurowali cegły.

SPOTKANIE TRZECH POCHODÓW.

Po ukończeniu tej uroczystości, ruszono pochodem w kierunku placu Litewskiego. Po drodze połączono się z pochodami Stronnictwa Chłopskiego i PPS „Wyzwolenie”.

Spotkanie trzech pochodów było nadzwyczaj uroczyste i serdeczne.

Po połączeniu pochodów włościan i robotników utworzył się imponujący ogromem pochód, na czele którego jechała konna banderja włościan z „Wyzwolenia”, za nią kroczył pieszy oddział umundurowanej milicji miejscowej PPS., oddział

też milicji na rowerach, orkiestra Rady Związków Zawodowych, orkiestra kolejarzy z Jędrzejowa, dalej znaczna liczba posłów i senatorów socjalistycznych z tow. tow. Barlickim i Markiem na czele, posłowie i senatorowie z „Wyzwolenia” i Stronnictwa Chłopskiego, z ob. ob. pos. Kalinowskim, Stolarskim, Nocznickim, Thuguttem i wielu innych.

Szły delegacje związków, dzielnic, delegaci zamiejscowi z 25 sztandarami; delegacje włościan z najdalszych stron kraju. Ogółem brało udział w pochodzie 20 tysięcy osób.

Przed południem rozpoczął się wiec na placu Litewskim; z czterech trybun przemawiał długi szereg mówców. Między in.: tow. tow. Arciszewski, Włosiński, Bergier, Kępczyński, Uziembło, Szczerkowski, Sledziński, Świętek, oraz ob. ob. Stolarski, Wasilewski, Langier, Dzduch, Smoła, Nocznicki, Opolski, Ledwoch, Wyrzykowski, Nowak, Duro i inni.

ZŁOŻENIE WIENCÓW NA GROBACH.

Po ukończeniu wiecu, uczestnicy udali się na cmentarz, gdzie złożono wieńce na grobach Kazimierza Tomorowicza i ks. Sciegiennego.

UROCZYSTA AKADEMJA.

O godz. 4 pop. rozpoczęła się w teatrze uroczysta Akademia. Zagał prezes Rady Miejskiej, tow. Dr. Kunicki, udzielając głosu marsz. Sejmu, tow. Daszyńskiemu.

Pojawienie się na scenie tow. Daszyńskiego, w otoczeniu byłych ministrów Rządu Ludowego, na tle dekoracji i sztandarów wszystkich trzech stronnictw, powitane zostało długo niemiłkącymi oklaskami.

Przemówienie Marszałka Sejmu, wielokrotnie przerywane zebrani potężnymi oklaskami.

Następnie przemawiał b. członek Rządu Ludowego, ob. Thugutt, M. in. ob. Thugutt powiedział: „Nie po to zebraliśmy się tutaj, by położyć wieńce na mogile Rządu Ludowego, lecz po to, żeby sprawdzić, czy ogień który zapaliliśmy przed dziesięciu laty, jeszcze płonie. Te tłumy, które dziś widzieliśmy w południe, dały nam na to niedwuznaczną odpowiedź”.

Następnie przemawiał pos. tow. Barlicki, który podkreślił znaczenie sojuszu, zawartego przed dziesięciu laty w Lublinie pomiędzy chłopem i robotnikiem.

Tow. Barlickiego witano i żegnano bardzo owacyjnie.

Ostatni przemawiał pos. Bagiński z „Wyzwolenia”, również serdecznie witany.

Wielkie wrażenie wywarł list nadesłany przez nestora Socjalizmu polskiego, tow. Bolesława Limanowskiego.

LIST SEN. TOW. BOLESŁ. LIMANOWSKIEGO.

Rząd Polski, który uformował się 7 listopada 1918 r. wszedł na te same tory, które był wyznaczony sobie Rząd Narodowy Polski, zrywając kajdany niewoli w ogłoszonym swym dekreście 25 stycznia 1863 r.

Jako człowiek, należący do owego pokolenia, które układało zasady rewolucyjnej Polski Ludowej, stawiając, jako podłoże przyszłej Rzpltej — Lud pracujący — czuję się całym sercem zespolony z Waszym dzisiejszym obchodem uroczystym na cześć Rządu Ludowego z 7 listopada 1918 r.

„Życzę ażeby dzisiejszy obchód stał się potężnym zwrotem ku prawdziwej, rewolucyjnej Polsce ludowej, którą reakcyjna chęć samowładzy usiłuje zgnieść ostatecznie”.

Bolesław Limanowski.

DEPESZA SEN. TOW. ANDRZEJA STRUGA.

Senator tow. Andrzej Strug nadesłał następującą depeszę:

„W 10 rocznicę wiekopomnego dnia przesyłam braterskie pozdrowienie uczestnikom obchodu. Niech żyje Polska Ludowa”.

Andrzej Strug.

Po części politycznej Akademii nastąpiła część koncertowa, z udziałem miejscowych sił, oraz znakomitej orkiestry robotniczej z Radomia.

„ZA KRATAMI WIĘZIEŃ I DRUTAMI OBOZÓW”.

WARSZAWA, 8. 11. (AW). W związku ze zjazdem b. więźniów ideowych, jaki odbędzie się w dn. 10 listopada w Warszawie pod przewod. gen. dyw. Kazimierza Sosnkowskiego wyłany zostanie na ten dzień przeszło 600 stronnicy tom pt. „Za kratami więzień i drutami obozów”.

—o—

SMITH SPESZONY.

NOWY JORK, 8. 11. (AW.) Według ostatnich wiadomości Hoover otrzymał 467 głosów na ogólną liczbę 531. Smith przyjął wiadomość o swej klęsce dość spokojnie. Oświadczył on dziennikarzom, że nie chce więcej słyszeć o polityce i nie pozwoli już nigdy wysuwać swej kandydatury, gdyż już ma dość polityki, dla której poświęcił swe najlepsze lata.

Tow. I. Daszyński o Rządzie Lubelskim.

(Kartki z Pamiętników).

(Dokończenie).

Bo też panowały stosunki straszne, niosąc w sobie możliwość najdzikszych wybryków. Przez Polskę walała w dwóch kierunkach ogromna fala jeńców wojennych z zachodu i zdeprawizowanych żołnierzy austriackich ze wschodu. W środku zaś czyhały na łup gromady załóg austriackich i bandy dezerterskich, rozbijających po drogach. Austriacy dowódcy albo byli bezsilni, albo obmyślali, co by zrabować i wywieźć z kraju. Zadanie nasze było jasne: opanować koleje, rozbroić załogi, zabrać wojskowe magazyny i dać krajowi administrację.

P. Thugutt siedział dzień i noc nad zbieraniem i mianowaniem „komisarzy ludowych”, mających objąć władzę w powiatach okupacji. Pułk. Smigły tworzył wojsko, co tem łatwiej szło z początku, ile że komendant batalionu „Wehrmachtu” złożył przysięgę na rzecz młodej republiki. Ale żaden wysiłek rządu nie dopiąłby celu, gdyby nie robotnicy! Klasę robotniczą, wyniszczoną przez

długą wojnę, ogarnął w tych dniach pamiętnych święty zapał i poryw tak wspaniałego, tak czystego patriotyzmu, że zasługuje ona na podziw i podziękowanie. Należałoby w osobnym dziele opisać ten tydzień w okupacji, jako jedną z najpiękniejszych kart w dziejach robotnika polskiego.

W samym Lublinie setki robotników i chłopów wstąpiły do wojska i ćwiczyły się zapamiętale pod miastem. W Radomiu 600 robotników uzbroiło się, rozbroiło załogę i zawładnęło magazynami austriackimi. W Kozienicach lud rozbroił oddział „wehrmachtowców”. Skarżysko, Ostrowiec, Wierzbnik, Szydłowiec, Iłża, to były punkty władzy, zdobyte przez robotników i chłopów, zgodnie działających. W Kieleckim, Miechowskim, Piotrkowskim chłopcy z robotnikami stają do dyspozycji „komisarzy ludowych”.

Ale wszystkich prześcigali w zapale kolejarze, ratujący pociągi, kasy, magazyny przed grabieżą żołdackich maruderów i band jeńców, ciągnących z niewoli niemieckiej na wschód, w wagonach, na dachach wagonów, na buforach, w żywiołowej wędrówce do domu... Ilu tych nieszczęśliwych zginęło po drodze, ilu okaleczono, tego chyba nikt już nie stwierdzi... Pociągi pracowały niestrudzenie, byle tylko spłynęła z Polski ta niebezpieczna fala. Ze wschodu zaś uciekały do domu tłumy żołnierzy austriackich. Niemcy utworzyli w Kownie swoją „Radę żołnierską” i pertraktowali potem z rządem polskim (już w Warszawie) o przejazd 300.000

żołnierzy z pod kolumny „Ober-Ost” — do Niemiec. To też codziennie żądałem raportów z kolei i z radością dowiadywałem się o skutecznej pracy naszych kolejarzy.

Udział mój w rządzie lubelskim trwał wszystkiego cztery dni, ale każdy dzień był w tych warunkach wypełniony po brzegi pracą, trwającą do 20 godzin na dobę. W późną noc siedzieliśmy z p. Thuguttem nad przyszłą sejmową orygnacją wyborczą, ale zdaje mi się, żeśmy jej całkowicie nie skończyli, bo już czasu zabrakło.

Nie zapomniałem i o Warszawie, gdzie jeszcze „rządziła” Regencja. Należało coś zrobić, aby przygotować Warszawę do jej obalenia i uproszczenia sprawy utworzenia rządu dla całej Polski. Ponieważ dwaj ministrowie nasi: Sieroszewski i Marjan Malinowski niewiele mieli do roboty, więc poprosiłem ob. Sieroszewskiego, aby pojechał do Warszawy i przygotował tam umysł do konieczności obalenia Regencji i wypędzenia okupantów. „Wojtek” zaś miał narazie pojechać do Zagłębia, ale wybrał się razem z Sieroszewskim.

W niedzielę, dnia 10. listopada przygotowano publiczną demonstrację na rzecz rządu. Tysiące ludzi zaległo plac przed „Gubernatorstwem”, wysłano do mnie deputację złożoną z chłopów i robotników. Przyjąłem deputację w gronie ministrów i mogłem jej obwieścić ucieczkę Wilhelma II. do Holandji. Horyzont się rozjaśniał.

—o—

„Kopernik-Marysienka”

wiekopomnego arcydzieła wytwórni „STARFILM”, które powstało trudem dwuletniej pracy, kosztem milionowych kapitałów, dzięki nadludzkim wysiłkom reżysera i artystów — podług nieśmiertelnego poematu

PAN TADEUSZ

Film zrealizował Ryszard ORDYŃSKI, scenarjusz opracowali Ferdynand GOETL i Andrzej STRUG. — W rolach głównych najlepsi artyści scen polskich: Wojciech BRY-DZIŃSKI, Leon LUSZCZEWSKI, Zofia Zsjażczkowska, Józef Śliwicki, Marjusz Maszyński, Stefan Jaracz, Stanisław Gruszczyński, Helena Górską, Jerzy Marr, A. Zamberg i inni. — Specjalna ilustracja muzyczna zwiększonej orkiestry — Początek codziennie o godz. 8-ej.

Dziś uroczysta PREMIERA

Adama Mickiewicza

Inauguracyjne przedstawienie, które odbędzie się w Warszawie dziś o godz. 5-tej popoł. zaszczytą swą obecnością p. prez. Ign. Mościcki z małżonką oraz p. Marszałek J. Piłsudski z rodziną.

Jak endeko-chadecy chcą reformować Kasy chorych?

Wszelka reakcja, tak klerikalna, jak kapitalistyczna i obszarnicza, jest zaciekle wrogiem ubezpieczeń społecznych, a Kasy chorych chcieliby za wszelką cenę zniszczyć.

Endecy i chadecy stale występują w sejmie z wnioskami rozdrobnienia Kas, przywrócenia fabrycznych Kas chorych i korporacyjnych, tworców znanych klasie robotniczej z przed wojny, które były karykaturą zniechęconą i lekceważoną przez ubezpieczonych. Ale w bezpośredniej agitacji wyborczej do Kas tych hasła nie mają odwagi wysunąć, idą do tego celu drogą okrężną. W odczwach swoich żądają natomiast wolnego wyboru lekarzy i wolnego wyboru aptek.

Żądania te pozornie wydają się słuszne i racjonalne, w rzeczywistości są oszukańczą demagogią, która zasługuje jedynie na najbezwzględniejszą napiętnowanie.

Zacznijmy od aptek.

Przez zgorą 30 lat Kasy chorych pobierały leki z aptek publicznych i tylko z braku funduszu nie przystąpiły wcześniej do założenia własnych aptek. Ale stwierdzić trzeba, że okres ten był czasem udreki i w wielkiej mierze uprawianego oszustwa na ubezpieczonych i na Kasach. Z receptą Kasy chorych traktowano ubezpieczonego w wielu aptekach jak natrętnego żebraka, szykanowano i zbywano byle czem. Urzędowo stwierdzano, że apteki wydawały coś innego, aniżeli lekarz na receptę zapisał, a na wyłudzone przez symulantów recepty wydawały apteki ohotnie bezwartościowe mydła lub cukierki, a Kasy za to wszystko płaciły grube pieniądze. Ilość zażaleń i doniesień na nadużycia takie przybrały rozmiary, że zarządy Kas były zmuszone przystąpić do zakładania własnych aptek, aby siebie i ubezpieczonych uwolnić od uprawianego wyzysku.

Kasa chorych założyła dwie własne apteki i

założy ich więcej, w każdej dzielnicy miasta będzie apteka kasowa, aby pobór leków ubezpieczonym udostępnić.

Dziś pobór leków może nie jest wygodny, może dla wielu jest za daleko, ale tę niewygodę powetuje wszystkim gwarancja, że naprawdę dostają leki przepisane przez lekarza, a dodać musimy, że dostają leki najlepszej jakości. Na podstawie licznych protokołów fachowych lustracji, dokonywanych w aptekach kasowych, stwierdzamy, że apteki Kasy lwowskiej zaopatrywane są w pierwszorzędny materiał apteczny. Zarząd Kasy w tej dziedzinie nie uznaje żadnych oszczędności.

Zwinięcie aptek własnych i „wolny wybór” aptek, to powrót do skandalicznych stosunków dawnych, to wydanie ubezpieczonych na łup niesumienności w tym zawodzie.

A drugim takim demagogicznym kłamstwem jest t. zw. „wolny wybór” lekarzy.

Lekarze naogół niechętnie widać Kasy chorych, a duża ich część używa wszystkich środków, aby je usunąć z widowni życia społecznego. W tych warunkach łatwo sobie wyobrazić, co by się stało z ubezpieczeniem chorobowym, gdyby ubezpieczonych leczyli lekarze niezależni od Zarządu Kasy chorych.

Na terenie Polski istnieje w b. zaborze pruskim, jako pozostałość zaborcza, taki wolny wybór lekarzy i tam z tym wolnym wyborem walczą tak ubezpieczeni, jak zarządy Kas. Tamtejszy wolny wybór lekarzy niszczy Kasy chorych i demoralizuje ubezpieczonych. Jest kłamstwem, że najzdolniejsi lekarze cieszą się największym zaufaniem, ale najsprytniejsi mają najwięcej pacjentów. Nie jest tajemnicą, że są lekarze, którzy opłacają agentów, napędzających im pacjentów.

W praktyce kasowej sprowadza się jeszcze do

tęgo, czy lekarz daje łatwo, czy trudno orzeczenie niezdolności do pracy (zasilek) lub kwalifikację na wyjazd.

Jeśli przy systemie ambulatoryjnym lekarz ma możliwość i obowiązek, jako szafarz grosza publicznego walczyć z symulantami przez obiektywny sąd, konsyljarną pomoc kolegów, to przy wolnym wyborze, skoro chodzi o losy jego praktyki, lekarz idąc po linii najmniejszego oporu szczodłą ręką zaspakając będzie swoich symulantów-pacjentów z funduszu Kasy.

Zarząd, że przy systemie ambulatoryjnym nie wszyscy chorzy są załatwieni, nie może się ostać, przeciwnie, tutaj można uregulować ruch chorych przez odpowiednią ilość wydanych numerków, co przy wolnym wyborze byłoby zupełnie niemożliwe. Wolny wybór lekarza nie tylko nie zmniejszy kosztów kontroli, ale je pomnoży, kontrola byłaby rozproszkowana i dla ubezpieczonych uciążliwa. — Chory próbowałby uzyskać świadectwa u kilku lekarzy, „na wszelki wypadek”, wołałby kilku lekarzy do domu, ordynującego lekarza rozpoznania „kontrolowałby” u drugiego lekarza i pomnożyłby się nadużycia mimo legitymacji z fotografiami do granic, że ich opanować nikt nie byłby w stanie.

Zasada bezwzględnego wyboru lekarza nigdzie nie jest stosowana zagranicą. — W Niemczech, jest t. zw. wolny wybór lekarzy, ale ubezpieczeni mogą się leczyć tylko u tych lekarzy, którzy zawarli umowę z Kasą chorych.

System ambulatoryjny lwowskiej Kasy, do którego gwałtownie w Niemczech powracają, nie wyklucza systemu wolnego wyboru lekarzy, te dwie zasady nie sprzeciwiają się sobie, albowiem w lwowskiej Kasie istnieje wolny wybór między 130 zaangażowanymi lekarzami, wśród których bodaj jednego „zaufanego” znajdzie każdy ubezpieczony.

Pomnożenie ambulatorjów, rozmieszczenie ich możliwie we wszystkich dzielnicach, oto postulat ubezpieczonych, który musi być spełniony w najbliższej przyszłości.

—o—

EDMOND HARANCOURT.

Dwanaście godzin między śmiercią a życiem.

(Ciąg dalszy).

Czy w ogólności popadłem w omadlenie? Muszę tak sądzić wobec faktu, że z owej chwili pozostały mi tylko dwa wyraźniejsze wspomnienia: Jasne światło dzienne i naraz noc głęboka, uczucie bólu i nic więcej.

Ktośby powiedział: straszna śmierć.

Nic podobnego! Niema żadnego przetrachu, żadnego lęku przed śmiercią; nagłość wydarzeń nie pozwala na to: człowiek wszystko widzi i — bez jakiegokolwiek przejścia — pada martwy. Niema czasu na zastanawianie się, a tylko niewiele z pośród nas pozostawał czas na... cierpienie.

Trudno pojąć, że jedynie, co mi w owej chwili przeszło przez mózg, było uczucie, że nie żyję, że jestem umarły. Nie miało to sensu, wiem o tem, a jednak tak było. Byłem umarły i nawet się temu nie dziwiłem. Żyłem gdzieś w głębiach ciemności, Niewiadomem, a dokoła mnie życia nie było. Był to stan poczwarki, która zaczyna sobie uświadamiać swe istnienie, ale najdoskonalej obojętnie do tego się odnosi. Nie przypomniałem sobie niczego, niczego nie pragnąłem. Żywy czy umarły, raczej jedno i drugie równocześnie — byłem tem czem

byłem, nie starając się o to, by sobie zdać sprawę, że — istnieje.

Podczas tego momentu zaledwie odczuwałem jakiś ból, było to raczej uczucie przygnębienia. Nerwowy wstrząs całego organizmu nie dopuszczał poprostu innego uczucia.

Moje rzeczywiste męki rozpoczęły się dopiero wtedy, gdy powoli zacząłem sobie zdawać sprawę ze wszystkiego. W tym stanie zamieniła się później myśl, że jestem umarły w lęk przed śmiercią.

Miałem uczucie, jakgdybym się od czegoś odrywał, moje mięśnie zaczęły się poruszać, oczy się otworzyły, pierś odychała. O, ciężko, bardzo ciężko! W tym momencie cierpiałem rzeczywiście.

Chciałem się poruszyć, lecz nie mogłem. Chciałem widzieć, lecz musiałem stwierdzić, że jestem ślepy.

Umrę!

Wierzyłem w swoją agonję, nie mogąc sobie wyjaśnić jej przyczyn, nie próbując nawet ich badać. Jakiś czas, który jednak musiał być krótki, upłynął w tym stanie omdlenia. Nakoniec zjawilo się w moim mózgu pytanie: Gdzie jestem?

Znowu usiłowałem się poruszyć, lecz daremnie. Twarde, kanciaste przedmioty otaczały mnie ze wszystkich stron, za najbliższem poruszeniem zacieśniały się dokoła mnie.

Co to ma znaczyć?

Wysiłek, ażeby coś zrozumieć, sprawił, że umysł mój zaczął pracować. Zużyłem na to tyle energii, że mnie od tego bolała czaszka. Wtem nagle zdjął mnie paniczny strach, pot oblał mi czoło;

zrozumiałem, przypominałem sobie wszystko.

Pociąg był w pełnym pędzie, gdy nastąpiła katastrofa. Tak, tak było. Nastąpiło wykolejenie, wagony zwały się na siebie.

Jakżeż? Tak prędko? A ja nic nie zauważyłem? Nie? A przecież... tak... Te czarne, niewidzialne przedmioty, które mnie zacieśniają... — To to!

Odetchnąłem głęboko, głęboko, jak wybawiony.

Jeżeli była katastrofa, w takim razie jestem ranny. Gdzie? Jak? Niema wątpliwości, że umrę. Podczas takich katastrof trudno ująć z życiem. — Jasne jest, że jestem pogrzebany wśród gruzów. Ale te kawały żelaza, te połamane rzeczy musiały mnie w dwudziestu chyba miejscach poranić i z tego będę musiał umrzeć. To koniec! Bywajcie zdrowi!

Jakże to? Czy wogóle odczuwam ból?

Staram się usłyszeć bicie mego serca... w tem oczy moje ujrzały z oddalenia jakiś jasny punkt. A więc nie oslepiłem!

Można zatem w każdej sytuacji, nawet najstraszniejszej, poddawać się uczuciu radości. Ja przynajmniej w owym momencie odczuwałem radość, prawdziwą radość...

Ale to uczucie zadowolenia trwało bardzo krótko, bo zaraz zacząłem się zastanawiać nad tem, czy jestem bardzo ranny.

Z największym wysiłkiem — natrafiając na ciężkie przedmioty, leżące mi na piersi, udało mi się stwierdzić, że serce moje bije.

(C. d. n.).

APOLLO

DZIŚ PREMIERA
wielkiego dramatu
Eksp. Universal**BEZIMIENNI BOHATEROWIE**

Nadto: 10-LECIE „DZIECI LWOWA” (ŚWIĘTO PUŁKOWE 40 p. p.)

— — Dziś w piątek — z powodu koncertu tylko 2 przedstawienia o godz. 4 tej i 6 tej. — —

Z Rady Przybocznej.**Współpraca endecko - sanacyjno - sjonistyczna - mieszczkańska z prof. Thuliem i ks. Szydelskim przeciw pracownikom gminnym.**

Sprawa postulatów pracowników gminnych i funkcjonariuszów miejskich znalazła wczoraj epilog na plenum Rady Przybocznej.

Jak wiadomo, przyszło do porozumienia między Zw. Prac. Użytk. Publ., a Zarządem miasta tej treści, że sprawa nowego szematu odłożona została do czasu dyskusji budżetowej, a za ten czas, t. j. 2 kwartały, miały być pracownikom wypłacone nadzwyczajne dodatki w wysokości od 80—120 zł. za kwartał.

Dziś sprawę tę referował na posiedzeniu Rady Przyb. tow. Dr. Herschtal, który zgodnie z uchwałą komisji budżetowej i przedsiębiorstw komunalnych oraz Magistratu postawił powyższe wnioski.

Zupełnie niespodzianie w tej całkiem jasnej sprawie, Dr. Szmorak (kl. sjon.) postawił dodatkowy wniosek, że w razie, gdyby funkcjonariusze państwowi dostali jakąś podwyżkę poborów, która by wobec odpowiednich postanowień umowy zbiorowej między gminą miasta Lwowa, a Zw. Prac. Użytk. Publ. — automatycznie stosowała się także do pracowników gminnych, obecnie przyznana podwyżka, miałaby być z tej, ewent. przyjęść mającej podwyżki potrącona.

Wniosek ten poparł Komisarz Nadolski i jego zastępca prof. Matakiewicz, motywując, że takie

były intencje Zarządu miasta i że miasto nie ma funduszy na takie podwyżki.

Tow. Dr. Herschtal w końcowym przemówieniu oświadczył, że wniosku Dr. Szmoraka nie przyjmuje, naprowadził, że wprowadzić na komisji takie głosy się podnosiły, ale żadnej tego rodzaju uchwały nie powzięto i wykazywał, że jest to

sprzeczne z intencją zawartego porozumienia, w którym szło właśnie o to, by pracowników gminnych postawić w lepszym położeniu, niżli to, w jakim się znajdują, żyjący w głodowych warunkach pracownicy państwowi.

W głosowaniu znaleźli się w jednym gronie sanatorzy, endacy, sjonisci i mieszczkanie, a w dobranem towarzystwie nie zabrakło także patentowanych „obronców” klasy robotniczej, prof. Thuliego i ks. Szydelskiego, którzy łącznie i solidarnie uchwaliли przeciw głosom radnych socjalistycznych wniosek Dr. Szmoraka.

Piękne dusze zawsze znajdują się razem, gdy idzie o to, by wystąpić przeciw ludziom pracy.

Poza tem na wniosek r. Brzeskiego uchwalono rozmaite zmiany w budżetach, oraz uchwalono szereg darowizn gruntów na rzecz różnych stowarzyszeń społecznych i humanitarnych. Wreszcie na wniosek tow. Szczyrka uchwalono przedłużyć do końca roku zniżkę podatku dla kin.

—o—

Przesilenie rządowe w Rumunji.**Rząd sędziów.**

BUKARESZT, 8. 11. (Pat.). Cała prasa zajmuje się kryzysem rządowym i sądzi, że trudno będzie p. Titulescu utworzyć gabinet wszechpartyjny. Gdyby mu się to nie udało, wówczas powołanyby miał być gabinet urzędniczy, który przeprowadziłby wybory. Były minister z partji ludowej Goga odbył wczoraj dłuższą rozmowę z b. prezydentem ministrów Strabei. Kryzys zdaje się obecnie w ostatnim stadium i rozwiązanie jego jest kwestją kilku godzin. Titulescu został przez oczekujących go w Temeszwarze zapytany o sytuację polityczną. Titulescu odpowiedział: jako urzędnik kró-

lewski zostałem powołany do kraju i posłyszny temu wezwaniu przybyłem. Następnie zapytał go jeden z dziennikarzy węgierskich, jak się ma sprawa mniejszości. Titulescu oświadczył, że w jak najkrótszym czasie nie będzie już żadnego problemu mniejszościowego, gdyż mniejszości będą u nas tak traktowane jak Rumunji. W kołach politycznych sądzą, że jeżeli Titulescu nie uda się utworzyć gabinetu wówczas zostanie mianowany rząd złożony ze sędziów (rząd sędziów), który następnie przeprowadzi wybory.

—o—

Sprawa Kurnatowskiego i Dobieckiego przed Sądem Apel.

WARSZAWA, 8. listopada. (A. W.) Sąd apelacyjny rozpoczął rozpatrywanie sprawy o nadużycia w danym Urzędzie śledczym w Warszawie. Jak wiadomo oskarżeni w tej sprawie L. Kurnatowski, b. zastępca naczelnika urzędu śledczego, Dobiecki, b. podkomisarz tego urzędu i 3 wywiadowców zostali w sądzie okręgowym uniewinnieni. Na skutek skargi prokuratorskiej, sprawa znalazła się po raz wtóry na wokandzie. Obecny proces potrwa parę dni.

Po zamachu na konsula polskiego w Pradze.

PRAGA, 8. 11. (AW.). „Ceske Slovo” donosi, że obrony Paziuka, który dokonał zamachu na konsula Lubaczewskiego podjął się adwokat dr. Prochazka, rzekomy znawca ukraińskich stosunków politycznych. Dziennik sądzi, że proces Paziuka będzie sensacją ze względu na wezwanie w charak-

terze świadków wybitnych osobistości politycznych.

U. O. W. wypiera się Paziuka.

PRAGA, 8. 11. (AW.). Praski dziennik „Express” otrzymał list nadany w Gdańsku datowany 4 listopada we Lwowie i zaopatrzone w pieczęć ukraińskiej organizacji wojskowej UOW. stwierdza w liście, że nie organizowała zamachu na konsula Lubaczewskiego, nie dawała rozkazu do wykonania zamachu, nie została o nim uprzedzona, zamachowiec Paziuk nie był nigdy i nie jest członkiem organizacji. Wreszcie list stwierdza, że numer „Surmy” znaleziony przy Paziuku nie był drukowany w Pradze. Redakcja przypuszcza, że jest to próba zmylenia organów czechosłowackich przeprowadzających śledztwo w sprawie zamachu i dodaje, że dopiero po ukończeniu śledztwa będzie jasny stosunek Paziuka do UOW.

Antyrządowe manifestacje w Zagrzebiu i Serajewie.

BIAŁOGROD, 8. listopada. (Pat.) Ubiegłej nocy w Zagrzebiu odbyły się manifestacje z okazji 11-tej rocznicy wprowadzenia ustroju bolszewickiego w Rosji. Manifestacje te nabrały następnie charakteru demonstracji przeciwko Białogrodowi i obecnemu ustrojowi. Policja zmuszona do interwencji czynna była całą noc, odstraszać manifestantów. Podczas demonstracji aresztowano 11 osób. Na odbytem dzisiaj posiedzeniu Rady ministrów, po odczytaniu raportu o wypadkach ubiegłej nocy, postanowiono, że aresztowani zostaną oddani władzom sprawiedliwości i będą sądzeni na podstawie ustawy o ochronie państwa.

BIAŁOGROD, 8. listopada. (Pat.) Według doniesień z Serajewa, w czasie wyświetlania filmu pod tyt.: „Żywot i dzieła Stefana Radicza” członkowie chorwackiego stronnictwa chłopskiego manifestowali głośno na cześć zmarłego, wydając wrogie okrzyki

przeciwko Białogrodowi i obecnemu rządowi. Policja interweniowała, aresztując 1 osobę. Po wyjściu z kinematografu, manifestanci zażądali od policji zwolnienia aresztowanego. Po otrzymaniu odmownej odpowiedzi, manifestacje wzmożyły się i dopiero wezwane większe oddziały policji położyły im kres. O godzinie 11-tej wieczorem w całym mieście panował spokój.

—o—

Włamanie do biura komisarza policji kryminalnej.

BERLIN, 8. 11. (PAT.). W nocy z środy na czwartek dokonano w gmachu przydzium policji berlińskiej włamania do Biura

komisarza policji kryminalnej, który prowadził dochodzenia w sprawie nadużyć przy waloryzacji pożyczek wojennych. Włamywacze otwierając drzwi podrobionym kluczem, przewrócili szafę z aktami i spłoszeni powstałym hałasem, zbiegli. Patrol dyżurnych policjantów nadbiegła natychmiast, lecz nie zastała już włamywaczy, ani nie zdołała ustalić, jaką drogą zdołali się z gmachu wydostać. Prasa berlińska wyraża podejrzenie, że byli oni wynajęci przez osoby zamieszane w aferę tych fałszerstw i że mieli oni usunąć akta kompromitujące szereg wybitnych osobistości ze świata finansowego.

POD LAWĄ.

WIEDEN, 8. 11. (Pat.). Dzienniki donoszą z Palermo: W miejscowości Mascali widać tylko wieże kościelne oraz kilka domów wyżej położonych. Wszystkie inne budynki zalane są lawą. — Ofiar w ludziach nje ma, ponieważ ludność zdołała zawnazsu ujsć przed niebezpieczeństwem. — Władze poczyniły zarządzenia, aby lawie ułatwić odpływ do morza.

—o—

68 PIĘTROWY DRAPACZ.

NOWY YORK, 8. listopada. (Pat.) Jeden z przemysłowców samochodowych rozpoczął w Nowym Yorku budowę olbrzymiego drapacza nieba o 68 piętrach. Gmach ten będzie o 5 metrów wyższy od dotychczasowego najwyższego drapacza nieba, którym jest gmach Woolwortha.

Katastrofa autobusowa.

WARSZAWA, 8. 11. (tel. wł.). Dziś na szosie krakowskiej w pobliżu wsi Głuchowce pod Grójcem, zdarzyła się katastrofa autobusowa. Z Radomia do Warszawy podążał autobus z 7 pasażerami. W pewnej chwili w autobusie pękł resor, wskutek czego autobus pędzący szybko, wywrócił się na bok i uległ rozbiciu, pasażerowie zostali pośluzeni, szczególnie poszwankowane zostały 2 kobiety, które w stanie ciężkim odwieziono do szpitala.

Czytajcie Dziennik Ludowy!**STRASZNA EKSPLOZJA W FABRYCE.**

LYN, 8. 11. (Pat.). (Stan Massachusetts). Z podgruzów fabryki, zniszczonej dziś wybuchem, wydobyto dzisiaj 12 trupów, w tem jedną kobietę i jedno dziecko. Poza tem zgorą 20 osób odniosło rany.

Machinacje, które trzeba napiętnować.

Związek pracowników fryzjerskich we Lwowie, zwrócił się do cechów z żądaniem 80 proc. podwyżki płac, wprowadzenia 8 godz. dnia pracy i załatwienia innych bardzo ważnych dla ruchu zawodowego postulatów. Tymczasem kierownicy oddziału 6-go, obecnie kandydaci z listy radykalnej do Rady Kasy chorych wystąpili przeciwko tej umowie, nie wysuwając ze swej strony żadnej innej. Umowa przedłożona majstrom stała w obronie krzywdzonych i poniewieranego przez majstra pracownika, a wysunięta została na polecenie centrali. Lecz za kulisami ci wielcy obrońcy oszukują masę najbezczelniej, bo oto odbył potajemną konferencję z majstrami w korporacji, gdzie zdradziecko ustalono, ażeby zakłady fryzjerskie były otwarte od 7 rano do 9 — 10 wieczór, wbrew ustawie, wbrew okólnikom centrali, wbrew wskazaniom ruchu klasowego i wbrew solidarności robotniczej.

Wskutek tego układu pracodawcy wybierają się dnia 10. listopada do Warszawy, by poczynić starania o zmianę w ustawie. Oto jest prawdziwe oblicze zdradców i rozbiłjaczy wspólnego frontu robotniczego.

ETNA DALEJ WYBUCHA.

RZYM, 8. 11. (AW.). Wybuch Etny przybiera coraz groźniejsze formy. Magistrat i katedra w Mascali zasypane zostały lawą, grożącą zagładą całemu miastu.

(Na tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Operator

Dr. Jakób Selzer
powrócił i ordynuje ul. Fredry 7.

Wyciąć i przesłać w liście lub na korespondencje!

Dom Bankowy Schütz i Chajes
Lwów, pl. Marjacki 7.

Proszę mi przesłać przed ciągnięciem pierwszej klasy

..... losów ćwiartek po 10 zł.
..... losów połówek po 20 zł.
..... losów całych po 40 zł.

Należytość złotych prześlę po otrzymaniu losów przekazem lub blankietem P. K. O. o którego bezpłatne doręczenie proszę.
Dokładny adres

Ciągnięcie 15. i 16. listopada.

Wspomnienie pośmiertne.

Dnia 5. listopada b. r. spoczęły w szarej mogile błogosławione ziemskie Popioły, wielkiej, cichej filantropki s. p. **Heleny Pogonowskiej**. Za życia nie zdobyła ani rozgłosu, ani uznania, choć całe swe życie poświęciła jedynie skrytej i cichej ofiarności tym, którzy walczą z skrajną nędzą życia. Z duszy i z serca była dla każdego prawdziwą orędowniczką opiekuńką. W życiu Swem nie pragnęła niczego dla siebie, odmawiała sobie tego wszystkiego, co przynosi radość i uciechę, byle tylko pomóc biednym, bez różnicy narodowości i wyznania. Wspierając i pomagając ubogim czyniła to szczerze, życzliwie, z wielkiej miłości, z głębokich uczuć i skrycie.

Dzięki jej wielkiej ofiarności, całe zastępy ubogiej młodzieży miast i wsi zostało z dna nędzy wyratowanych i do równiny życia sprowadzonych. Cały szereg bezdomnych dzieci przygaręła pod swe opiekuńcze skrzydła, kochała je na równi ze swymi dziećmi, wychowała, a dziś mają one zapewniony byt i zaszczytne stanowiska.

Choć ofiarne Jej życie przemigło bez rozgłosu, i choć nad szarą jej mogiłą nie zabrzmiało nawet słowo wspomnienia, to jednak czynny wielkiej Jej ofiarności, złożone na ołtarzu filantropji, będą w sercach ich brzmiały węcześnie tętniącym echem doznanej wdzięczności.

Ceść pamięci, zasłużonej, zacnej Obywatelki.

Na zebraniu dnia 4 b. m. wszystkich prac miasta Lwowa, omawianą była ta podła robota tych indywiduów i jak najostrzej potępiona. Możemy tych zdradców upewnić, że walka o umowę wbrew nim będzie prowadzona, bo ani robotnicy oddziału 6 ani 45 nie oopuszcza do zaprzędania wywalczonych praw.

Skok komunisty z II-go piętra w chwili aresztowania.

Komuniści włocławscy postanowili uczcić jedenastą rocznicę wybuchu rewolucji komunistycznej w Rosji.

Na dzień ten przygotowali olbrzymią ilość literatury, całe pliki odezw i broszur, W dniu wczorajszym policja przeprowadziła szereg rewizji w mieszkaniu znanych komunistów we Włocławku.

W mieszkaniu Daniela Białego i Rafała Szudta znaleziono całe pliki odezw, które skonfiskowano.

Strejk robotników browarnianych.

Jak wiadomo robotnicy browarów lwowskich stanęli do strejku z powodu bezpodstawnego wydalenia z pracy kilku robotników i niedotrzymania przez dyrekcję umowy zbiorowej.

Wczoraj odbyło się masowe Zgromadzenie strejkujących, którzy solidarnie postanowili walkę poprowadzić aż do zwycięstwa.

Zarazem Zgromadzenie strejkujących uchwaliło — odnieść się do robotników wszystkich pokrewnych zawodów celem moralnego poparcia tego strejku.

Robotnicy strejkujący odnoszą się z apelem do kompetentnych czynników, ażeby swoim wpływem doprowadzili do wszczęcia pertraktacji, celem uwzględnienia słusznego stanowiska strejkujących oraz uznania obowiązującej umowy zbiorowej.

Zw. Robotn. Browarn. we Lwowie.

„Polskie radjo” w dniu 11 listopada.

W zbliżających się uroczystościach 10-lecia Niepodległości Polski, stacje nadawcze wezmą bardzo żywy udział, transmitując przebieg rewji wojskowej, przemówienia, akademje i t. p. Już od kilku dni wra praca nad instalacją skomplikowanej sieci mikrofonów sprawozdawczych, megafonów i głośników w miejscach, gdzie się odbywać będą uroczystości. Tak więc na Placu Saskim ustawiono kilkanaście kilkometrowych słupów, na których zawieszono będą skrzyńeczki z głośnikami w ogólnej ilości 12-tu. Ponieważ w każdej skrzyńeczce znajduje się po 3 głośniki, przeto na Placu Saskim działać będzie podczas uroczystości 36 głośników, które umożliwią zebranym tłumom wysłuchanie przebiegu uroczystości odbywających się w różnych punktach Warszawy. Równocześnie na wyścigowym placu, gdzie — jak wiadomo — odbędzie się rewja wojskowa, przeprowadzono instalację kilkunastu potężnych głośników o sile 72 głośników normalnych. Sprzęt techniczny zaofiarowały Komitetowi Obchodu bezinteresownie polskie zakłady Philipsa.

Na Mokotowskim torze wyścigowym w pobliżu trybun, w czasie rewji ustawione będzie propagandowe auto rajowe, w którym znajdować się będzie amplifikacja i aparatura. Dzięki tym urządzeniom i odpowiedniemu rozmieszczeniu mikrofonów sprawozdawczych przez wydział techniczny Polskiego Radja służba sprawozdawcza podczas uroczystości spełni wzorowo swe zadanie, przekazując przebieg obchodu stolicy na wszystkie polskie stacje nadawcze i umożliwiając wzięcie udziału w tych uroczystościach setkom tysięcy radjosluchaczy polskich.

NAPAD BANDYTÓW NA POCIĄG CIĘŻAROWY.

BUKARESZT. 8. listopada. (Pat.) Uzbrojeni bandyci napadli wczoraj na pociąg ciężarowy w pobliżu Gajacu i zrabowali kilka pakietów. Władze zarządziły pościg.

Następca Lizarewa.

WARSZAWA. 8. listopada. (tel. wł.) Jak się dowiadujemy, został już wyznaczony następca sowieckiego przedstawiciela handlowego w Polsce p. Lizarewa. Jest nim Szestow, dotychczasowy przedstawiciel handlowy Sowietów na Lotwie. P. Szestow obejmie urzędowanie w dniu 1. grudnia.

—0—

Wzorowo urządzoną drukarnię odkryto w mieszkaniu wybitnego działacza niejakiego Judy Saula Gdańskiego, który pełnił rolę kurjera między Warszawą a Mińskiem. Drukarnia, rozebrana na części, pochowana była w skrzyniach, na których umieszczono napisy: „Ostrożnie! Szkło!”

Gdy policja wkroczyła do mieszkania, Gdański zajęty był układaniem gotowych odezw w paczki.

Na widok policjantów szybkim ruchem podniósł do ust kartkę papieru, pokrytą drobnym pismem.

Nie zdołano mu przeszkodzić.

Potem przeskoczywszy przez stół, znalazł się przy oknie, otworzył je i stanawszy na parapecie — skoczył z wysokości 2-go piętra na podwórze.

Korzystając z ciemności nocnych zdołał zbiec i ukryć się w lesie.

Zarządzono natychmiast obławę. W parę godzin później Gdańskiego schwytano i osadzono w więzieniu.

Policja dokonała szeregu aresztowań, wśród wybitnych komunistów we Włocławku.

Gwałteciel przed sądem.

Wczoraj odpowiadał przed sądem 33-letni magazynier Michał Demków, zam. w Brzuchowcach, który dnia 2. maja b. r. dopuścił się gwałtu na nieletniej córce swej kochanki, z którą mieszkał. Demków następnie zwabił swą ofiarę do hotelu, przy ul. Ormiańskiej, gdzie upiwszy ją miodem, zniewolił ją ponownie. Osobnik ten usiłował następnie w dalszym ciągu nadużywać dziewczynę, ta jednak zamieszkała przy swej krewnej we Lwowie i oskarżyła Demkowskiego w policji.

Wyrokujący sędzia r. Łyczkowski po przeprowadzeniu tajnej rozprawy skazał Demkowskiego na 4 miesiące zastrzonego więzienia.

Militarne zakupy Litwy

WILNO. 8. listopada. (A. W.) „Dz. Wil.” podaje, że rząd litewski zakupił zagranicą kosztem 1 i pół milj. litów nowoczesną broń, przeważnie angielską i niemiecką. Niezależnie od tego konferuje z Anglią w sprawie zakupu oia marynarki lit. 2 łodzi podwodnych, 1 torpedowca i 2 statków handlowych.

„CZARNA KAWA” U MARSZ. SENATU.

WARSZAWA, 8. 11. (AW.) Marsz. senatu Szymański urządza w an. 10 bm. o godz. 5-tej popoł. w swych reprezentacyjnych apartamentach czarną kawę.

SZOWINIZM LITEWSKI.

KOWNO, 8. 11. (AW.). Grupa młodzieży akademickiej pozawieszała na słupach transparenty z napisami: Precz z konferencją królewską! Nie chcemy żadnych stosunków z Polską, zanim nie odła nam Wileńszczyzny!

KONFLIKT NIEM. SOW. NA TLE PRZETARGU DZIEŁ SZTUKI.

BERLIN, 7. 11. (Pat.). Incydent przetargu sowieckich dzieł sztuki zaczyna się rozrastać do rozmiarów poważnego konfliktu niemiecko-sowieckiego. Sądy bowiem berlińskie ogłosiły sekwester całego szeregu eksponatów w ogólnej ilości około 100 przedmiotów, przeważnie obrazów, na skutek skargi kilkunastu emigrantów rosyjskich, między innymi wielkiego ks. Gabriela Konstantynowicza, hr. Szuwałowa i ks. Jusupowa.

„Dobrobyt” amerykański w rzeczywistości.

Ciekawe doświadczenie społeczne zrobiły 24 studentki kolegium Middle Western, które przybyły do Chicago w celu zbadania warunków kobiecej pracy i płacy.

Studentki rozpoczęły poszukiwanie pracy w najrozmaitszych dziedzinach przemysłu i handlu, gdzie nie są wymagane żadne wyspecjalizowane zdolności, aby się przekończył czy przeciętny zarobek dziewczyny wystarcza na jej utrzymanie. Zaraz w pierwszym dniu 19 studentek znalazło zajęcie i oto raport sporządzony przez nie po upływie miesiąca wykazał, że zarabiała przeciętnie po 12 dol. na tydzień, co przy skrupulatnych oszczędnościach starczyło za ledwie na życie, tramwaje i mieszkanie, lecz o sprawieniu ubrania nie mogło być mowy. Niektóre ze studentek, pracując od szutki przy abażurach do lamp, zarabiała za ledwie po 6 dol. tygodniowo, więc nawet na życie im ten nędzny zarobek nie wystarczył!

Zachodzi więc pytanie, w jaki sposób radzą sobie tysiące dziewcząt-robotnic, zatrudnionych w fabrykach, warsztatach, sklepach i restauracjach, skoro przecież muszą się ubierać jako tako, a zarobek im na żaden ubiór nie pozwala? Odpowiedź na to pytanie może być tylko jedna: zmuszone są sprzedawać swoje ciała, na które zawsze znajdują chętnych nabywców między wielkomięskimi ożłoconymi fagasami. Takie jest dla amerykańskiej robotnicy to osławione „prosperity”, o którym się tyle czyta w prasie burżuazyjnej.

Opublikowany świeżo w Waszyngtonie raport Międzynarodowej Komisji Handlu zdziiera maskę z magnatów kolejowych, którzy okłamują opinię publiczną, że linje kolejowe nie przynoszą dostatecznych zys-

sków, by się w ten sposób zabezpieczyć przed podwyższeniem zarobków swoim pracownikom.

Raport wykazuje, że w ciągu ostatnich pięciu lat kolejki amerykańskie zredukowały liczbę pracowników o 193.364, a równocześnie od pozostałych robotników potrafiły wycisnąć tyle pracy, że tonaż towarowy w tym samym pięcioleciu powiększył się o 16.000.000.000 ton. Innymi słowy każdy robotnik kolejowy zmuszony jest obecnie wykazywać o 15 proc. więcej pracy niż przed pięciu laty.

Okrzyczany przez pisma kapitalistyczne „dobrobyt” amerykański pauzuje rzeczywi-

ście na nowojorskiej Wall Street, która w chwili obecnej, trzymając w swoich kasach ogniotrwałych przeszło dwa biliony dolarów, jako zyski różnych korporacji, pochodzące z wyzysku i niedopłaconych zarobków robotniczych.

Korporacje, które podnoszą zawsze lament, ilekroć robotnicy zażądają podniesienia zarobków, zwożą nagromadzone zyski na nowojorską giełdę, wypożyczając je na lichwiarski procent spekulantom, grającym na wyżkę akcji.

Nie przesadza więc zachwalany obecnie niemal przez wszystkie polskie pisma Hoover, gdy opowiada o tym bajecznym „dobrobycie” amerykańskim; szkoda tylko, że nie powie wyraźniej, kto tego „dobrobytu” doświadcza i czym nadal będzie udziałem skoro p. Hoover zasiądzie w Białym Domu.

—o—

Zwycięski bój pasażerki z dorożkarzem.

Młodzianka warszawianka, Eugenja Linke, wracała dorożką o godzinie 12-tej w nocy do mieszkania swego na Pradze.

Woznica, jak się zdaje, był zlekka podпиты. W czasie drogi odwracał się kilkakrotnie na koźle, mrugał znacząco i wszczynał rozmowę.

Gdy zajęł przed dom, wyraził gotowość zrezygnowania z należności, przyczem dodał:

— Zamiast pieniędzy, poproszę piękną panią o całusa!

Usłyszawszy te słowa, Eugenja, rzuciła mu na kolana kilka monet i wyskoczyła z dorożki.

— Nie puszczę — krzyknął i złapał ją w ramiona.

Doskonale wygimnastykowana niewiasta wyszła z uścisku. Napastnik nie ustępował.

Zawrzała walka. Ostatecznie p. Eugenji udało się powalić dorożkarza na obje łopatki. Zbokso- wawszy mu głowę, wciągnęła go na „parter”

koźła, przygniotła kolanami, cmoknęła na szkapę i pojechała do komisarjatu.

Nie znając adresu, długo kręciła po okolicznych ulicach, póki nie napotkała policjanta.

Poturbowany dorożkarz Lucjan Betanda, powędrował do aresztu.

Z wydawnictw.

Jan Pietrzycki: „WŁOSKIE MADONNY”. — Kraków 1928. Nakładem S. A. Krzyżanowskiego.

Z powodzi wierszy i wierszytel, jaka w ostatnich latach stała się czemś katastrofalnym, bardzo mało da się wyłowić, co by miało znamię rzeczy godnej przekazania — już nie przysługam latom — ale dniu następnemu. Rozpasane pobłażliwością, a raczej najkompletniejszą obojętnością ogółu grafomanstwo hasa, porykując butnie, a radośnie, jako, że zostało zwolnione z wszelkich więzów, nakładanych przez poetykę: do bani z rytmem i rytmem! Asonanse, najorgjastyczniej stosowane i arytmiczność, kłócąca się z duchem języka, zyskały prawo obywatelstwa. Nawrót do form prymitywów kantyczkowych ogłosiło sobie to bractwo jako najnowszą rewelację w dziedzinie poezji...

Oczywiście jest to woda na młyn grafomanów, zawsze niebezpiecznych, a obecnie stokroć groźniejszych. Bo dawniej pisywali tylko w sztabuchach panienek i dla kosztów reakcyjnych, obecnie wydają tomiki „poezji”.

Przybrało to charakter epidemiczny, a zaraża przedewszystkiem umysły bardzo młode, więc dlatego śmiesznie apodyktyczne i naiwne rewolucyjne. Poezja polska uciekła na gwiazdy, a zamiast jej kapłanów, są tylko sprytni kuglarze i błazny.

Z jakąż tedy radością odpoczywa się przy czystym źródle g u się musiało brnąć przez mętne bajory i grzęzawiska! Taki zdroj czystej poezji tryska z tomika wierszy J. Pietrzyckiego, z których każdy wygląda jak maleńki klejnocik, rozbłyskujący kolorowem światłem, pieczołowicie o-szlifowany ręką rozkochanego w doskonałościach linii artysty. Pietrzycki należy do „starej szkoły”, do parnasistów, żyje w nim to klasyczne, chłodne jak marmur, ale i trwałe jak marmur piękno, które jarzy się białym płomieniem w kamejach Gautiera i w sonetach Heredii. Można mu zarzucić, że zamknął się w swym świecie barw, dźwięków i linii, nie widzi i nie słyszy ogromnych ogni i wichrowego szumu, rwącego bezustannie w przyszłość życia — ale czyż sennie rozmodlonemu nad „zielonym rowem, pełnym złotej wody” można wziąć za złe tę ekstazę, w której się pogrąży bez reszty?

Wiersze Pietrzyckiego czyta się z łagodnym uśmiechem w sercu, z miękką zadumą o polotnem szczęściu niewysłowionego piękna, rozlanego w dziełach geniusza ludzkiego. Każdy z nich jest tylko refleksem odniesionego wrażenia, który ślizga się po powierzchni uczucia, jak migotliwa, barwna zjawia, nie sięgając do głębin. Ukąpane w plenerze i oddychające jego ciszą poemaciki Pietrzyckiego, są podobne do tych obłoków, które w zorzy czy w księżycu tak ślicznie rysują się na pogodnem niebie... zda się, zbędne, a przecież potrzebne dla radości życia.

Artur Cwikowski.

Za duszę członka Związku Oficerów W. P. w st. sp.

ś. p. Tadeusza Rozwadowskiego generała broni,

obrońcy Lwowa, szefa sztabu Naczelnego Dowództwa W. P. w wojnie z bolszewią, chlubę Narodu Polskiego i ukochanego Wodza — odbędzie się w poniedziałek, dnia 12. listopada 1928 o godz. 11 przedpoł. w Bazylice archikatedralnej lwowskiej rzym. kat.

ŻAŁOBNE NABOŻENSTWO

na które zaprasza wszystkich Polaków

Związek Oficerów W. P. w stanie spocz
we Lwowie.

Na marginesie.

Jak się ludzi „buja”?

Jeżeli ktoś naprawdę chce się czegoś dowiedzieć i nauczyć — to niech czyta niezwykle ciekawe i nawiąskros oryginalne artykuły Dziennika Lwowskiego — których „przedruk wzbroniony” (sic!) p. t. „Zjawiska Naj...”.

Dowie się tam bardzo ciekawych i dowodzących niezwyklej znajomości np. zoologii faktów.

I tak. Goryl mający 169, ewentualnie 180 cm. długości ma „poteżne ręce, które wiszą do samej ziemi i mają półtrzecia metra długości.

Jest to „curiosum” niezwykle rzadkie — proponuję, aby redakcja sprawdziła — czy blisko 1 metr tych rąk nie wlece się po ziemi, ewentualnie czy „gentelman” ten niema, kjeszeni — w których mógłby je trzymać — czytając gazetę.

Tem, że przedruk jest wzbroniony, zmartwił się jedynie „Pociągiciel” i „Ilustrowany Kurjer”.

A szkoda! — bo również przyczyniłby się do „popularyzacji” wiedzy.

—o—

Opozycja w Sowietach.

„Arbeiterzeitung” otrzymuje telegram z Rygi, donoszący o „zarazie opozycyjnej” w leningradzkiej fabryce papieru, którą odkryto ostatnio. Na skutek tego odkrycia wykluczeni zostali z tej fabryki, znanej pod nazwą „fabryki Zinowiewa” sekretarz jej Nikador, kierownik oddziału agitacyjnego Szabelko oraz Jekamin. (Byli to członkowie jacejki partyjnej w tej fabryce). Okazało się, że wszyscy trzej działali w duchu Trockiego i że cała jacejka przyniknięta była jadem trockizmu. Po wykluczeniu wspomnianych trzech, reszta otrzymała surowy „wygawor”.

Papież w sprawie kościoła i państwa

W najbliższym czasie ma się ukazać encyklika papieska, w której papież ma sprecyzować poglądy swój na stosunek między rządami, a chrześcijańską konstytucją państw. Dokument ten będzie miał charakter zasadniczy, a nie polemiczny. Pisma włoskie już dzisiaj ogłaszają poszczególne tezy tego manifestu.

Repertuar kin lwowskich.

KOPERNIK: „Pan Tadeusz”.
 „MARYSIENKA: „Pan Tadeusz”.
 APOLLO: „Bezimienni Bohaterowie”.
 PALACE: „Anioł ulicy”.
 CHIMERA: „Casanova”.
 OAZA: „Titanic”.
 GRAZYNA: „Uwiódłem ci żonę”.
 CASINO: „Mężczyzna z przeszłością”.
 FATAMORGANA: „Zew zmysłów”.
 AVENUE: „Zaczarowany młyn”.

Z. N. M. S.

Doroczne Ważne Zebranie Z. N. M. S. odbędzie się dnia 10. 11. br. o godz. 7-mej w lokalu „Dziennika Ludowego” z następującym porządkiem obrad:

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego W. Zebrania.
- 2) Referat polityczny.
- 3) Sprawozdanie ustępującego Zarządu.
- 4) Wybór władz Związku.
- 5) Wnioski i interpelacje.

Obecność wszystkich członków pod rygorem organiz. konieczna. W razie braku kompletu W. Zebranie odbędzie się o godz. 7:30 bez względu na komplet.

ZA ZARZĄD:

Salamander Karol sekretarz.
Górski Franc. przewodn.

Sekretariat Central. Komitetu wyborczego Klasowych Zw. Zawodowych i P. P. S. do Rady Kasy Chorych miasta Lwowa

mieści się w lokalu przy ul. Sykstuskiej 1. 21. II. p. Tam zwracać się należy ze wszystkimi sprawami związanymi z wyborami.

Sekretarz przyjmuje codziennie od godziny 12 do 1 w południe i od godziny 6 — 7 wiecz. Telefon nr. 24.

Kom unikatowy.

DO TOWASZYSZOW SENATOROW. Towarzysze senatorowie proszeni są o zgłoszenie się w lokalu klubu Z. P. P. S. w sobotę 10-go o godz. 4-tej.

POSIEDZENIE Centralnego Kom. Wyborczego Klasowych Zw. Zaw. do Rady Kasy chorych, odbędzie się w piątek, 9. b. m. o godz. 6.30 wiecz. Obecność wszystkich delegatów konieczna.

POSIEDZENIE SEKCJI KOBIET PPS. odbędzie się w poniedziałek, 12. b. m. o godzinie 7-mej wiecz. w lokalu przy ul. Sykstuskiej 1. 21. Sprawy bardzo ważne. Uprasza się o punktualne przybycie wszystkich członkiń Zarządu.

Przew. Muszka Drobotowa.

UROCZYSTY OBCHÓD 10-LECIA wskrzeszenia Państwa Polskiego, urządza Zarząd Koła T. S. L. im. B. Goldmana we Lwowie w sobotę, dnia 10. listopada, b. r. o godz. 5-tej popołudniu w sali gimnastycznej szkoły męsk. im. Sobieskiego przy ul. Zamarstynowskiej.

WYDZIAŁ STOWARZYSZENIA IM. T. KOŚCIUSZKI, ul. Wronowskich 1. 4, zawiadamia, że celem uczczenia 10-LECIA Państwa Polskiego, urządza dnia 11-go listopada o godz. 11-tej przedpołudniem w sali własnej Uroczysty Poranek, na który zaprasza wszystkich śwych członków. Wstęp wolny.

UROCZYSTY WIECZÓR dla uczczenia dziesięciolecia Niepodległości Polski, odbędzie się staraniem Zw. Akad. Młodzieży Zjednoczeniowej w sobotę 10. n. m. w sali „Zjednoczenia” przy ul. Sobińskiego 1. 7. o godz. 19.30. Na program złożą się: Przemówienie przewodniczącego Z. A. M. Z. dr. Zausmera, odczyt p. Kupferbluma p. t.: „Żydzi w walkach o niepodległość Polski” oraz część muzyczna w wykonaniu p. A. Schütza. Goście mile widziani.

—0—

Już wyszła z druku nowa broszura polityczna wybitnego publicysty i działacza politycznego piszącego pod pseudonimem Walenty Leopolda pt.

ROZMYŚLANIA O KONSTYTUCJI POLSKIEJ Czwarta Brygada maszeruje

Cena Zł. 1.20

Cena Zł. 1.20.

Skład główny: KSIĘGARNIA LUDOWA, Lwów, Szajnochy 2.

ZYGMUNT KOPANKIEWICZ
Magister Prasz.

UBEZPIECZENIE PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Cena Zł. 1.50

poleca

Księgarnia Ludowa, Szajnochy 2.

Jednodniówka

ku uczczeniu 10-tej rocznicy
Obrony Lwowa

do nabycia w kioskach, trafikach, oraz w administracji Jednodniówki: Lwów, Zimorowicza 15

CENA 50 GROSZY

Wiktorja Libańska

wdowa po Inż. E. Libańskim — założyła

PRACOWNIĘ TRYKOTARSKĄ

Wyrabia swetery, zakiety, garsonki, kostjomy, reformy, pończochy, skarpetki i t. p. Przerabianie starych trykotaczy, podrabianie pończoch i skarpetek. Wykonanie z najlepszego materiału, bardzo staranne i po umiarkowanych cenach.

Pracownia mieści się we Lwowie przy ul. BATOREGO 34, mezanin.

Ważne dla P. T. Kolejarzy

Księgarnia Ludowa, Szajnochy 2

poleca następujące książki:

Przepisy sygnalizacji na kolejach polskich	Zł. 3.—
Przepisy egzaminacyjne dla pracowników P. K. P.	„ 2.—
Hamulce kolejowe oraz przepisy służbowe dla kierow. parowozów, palaczy, kier. pociągów, konduktorów i służby przetokowej	„ 3.—
Przepisy służbowe dla konduktorów przy pociągach osobowych	„ 2.—
Ulgi i zniżki pozataryfowe dla pasażerów , ważne na Polskich Kolejach Państwowych	„ 1.50
Geografja Kolejowa dla użytku pracowników kolejowych, do egzaminów zawodowych z mapą kolejową	„ 2.—
Zbiór Ustaw, rozporządzeń i przepisów Polskich Kolei Państwowych, dla użytku Pracowników kolejowych do egzaminów zawodowych	„ 3.—
Inż. Jan Cholewo, Mosty kolejowe budowa i utrzymanie, dla użytku techników drogowych	„ 2.50

CENNIK OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz mm. 1 szpalt. (szer. 40 mm.) za tekstem — 15 gr. Nadesłane 40 gr. (szer. 80 mm.) po kronice 55 gr., w tekście (kronika, -repertuar) 70 gr., na pierwszej str. 80 gr., drobne ogłoszenia zwykle za słowo 8 gr., kupno i sprzedaż 10 gr. Cała stronica 300 zł., pół str. 150 zł. Ogłoszenia zamiejscowe o 25%, drożej, zagr. o 50%.